

Az idén végző fiatalok elhelyezkedési lehetőségei

A Minisztertanács csütörtöki ülésén megvizsgálta, hogy képzettség szempontjából az idén milyen munkaerő-utánpótlásra lehet számítani, s hol szükséges intézményes segítség ahhoz, hogy a fiatalok képzettségüknek megfelelő, vagy ahhoz közelálló munkát kapjanak.

Az idén végző fiataloknak körülbelül kétharmada már az iskolában megszerzi a szakképzettséget, egyharmada később választja meg szakterületét. Az utóbbiak, főként az általános iskolát végzetek és a középiskolából lemorzsolódottak általában fizikai munkakörökben helyezkednek el, amire bőségesen van választási lehetőségük. A gimnáziumot végzett, de tovább nem tanuló fiatalok a tapasztalatok szerint szívesebben keresnek adminisztratív munkát, jóllehet egész sor olyan állás kínálkozik számukra, ahol munkájukra nagyobb szükség van, s ahol ők maguk is megtalálják számításukat.

A Minisztertanács külön foglalkozott azoknak a fiataloknak a helyzetével, akik a közgazdasági jellegű felsőoktatási intézetekben, középiskolák, valamint a gép- és gyorsíró szakiskolák nappali tagozatán végeznek, s szakképzettségüknek megfelelően a zárolt munkakörökben akarnak elhelyezkedni.

A Minisztertanács álláspontja szerint a szakképzetlen végző ifjúság munkába

lépése képzettségének megfelelő, vagy ahhoz közelálló munkakörbe állítása gazdasági jelentősége mellett társadalmi, politikai kérdés is. Szem előtt kell tartani, hogy a fiatalok munkába állítása lehetőséget teremt a munkaerőhiánnyal küzdő és népgazdaságilag fontos területek munkaerőhiányának javítására. Gondoskodni kell arról, hogy a felsőfokú végzettségűek foglalkoztatása teljes mértékben szakképzettségüknek megfelelő, a középfokú végzettségűeké szakkezelteknek tájékoztatniuk kell az illetékes fővárosi, illetve megyei tanács munkügyi szakigazgatási szervét az említett munkaerőigényről. Zárolt munkakör esetén az indokolt munkaerőpótlásra az említett tanácsok elnökei adnak felvételi engedélyt a munkáltatóknak.

Ez az engedélyezés helyettesíti a létszámfelvételi zárlattal kapcsolatos rendelkezéseket a lemorzsolódó létszám pótlására vonatkozó eljárás szabályait. Miniszteriumok és országos hatáskörű szervek esetében a munkaerőpótlásra a miniszterek, illetve az adott főhatóságok vezetői saját hatáskörükben adnak engedélyt.

A fővárosi, illetve a megyei tanácsok elnökeinek a tervszerű munkaerő-irányítást, illetve engedélyezést úgy kell intézniük, hogy az iskolák kellő időben tájékoztatást kapjanak az elhelyezés segítésére tett intézkedésekről, a munkáltatók az érintett iskolákban minél előbb, még a tanév befejezése előtt bejelentessék igényeiket, a pályaválasztási tanácsadó intézetek megfelelő tájékoztatást tudjanak adni az érdeklődő fiataloknak a szakképzettségükhöz közelálló, általános műveltséget igénylő munkakörökről. (MTI)

A mintegy 30-féle központi lap terjesztése is a vállalat feladatkörébe tartozik megyékben. Közöttük is legjelentősebb a Nepszabadság terjesztési feladata, amelyből szerényebb eredményt ért el. A többi lap terjesztési feladatát a postával együttműködve teljesíteni tudták.

A jó munka eredményeként a vállalat dolgozói nyereségrészesedést kaptak. A termelési tanácskozáson a vállalat által létesített húsgyártalmat ezúttal — 25 éves munkaviszony alapján — Kaczur István, a Csongrád megyei Hírlap fõmunkatársa és Markovits Tibor, a Kenderipar szerkesztõje kapta. Kiváló dolgozó oklevélet és jutalmat kapott Lantos Anna, a Csongrád megyei Hírlap olvasószervezetének, dr. Somogyi Károlyné, a Délmagyarország fotóriportere, és Farkas Márta, a kiadóhivatal dolgozója.

tóipari, postaforgalmi, közlekedési szakközépiskolákban végző fiatalok munkába állítását az ágazat alapvető-képzettségét jelentő munkakörökben (eladó, postai felvevő stb.) kell biztosítani.

A közgazdasági jellegű szakközépiskolákban végző fiatalok elhelyezését részben képzettségüknek megfelelő, a létszámfelvételi zárlat által érintett, másrészt a zárlattal nem érintett, de szakképzettségükhöz közelálló, általános műveltséget igénylő munkakörökben, a munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban kereskedelem, posta, számítástechnika, pénzintézetek, egészségügyi ellátás, szolgáltatóhálózat stb.) kell biztosítani. A vállalatoknak, szövetkezeteknek tájékoztatniuk kell az illetékes fővárosi, illetve megyei tanács munkügyi szakigazgatási szervét az említett munkaerőigényről. Zárolt munkakör esetén az indokolt munkaerőpótlásra az említett tanácsok elnökei adnak felvételi engedélyt a munkáltatóknak.

Ez az engedélyezés helyettesíti a létszámfelvételi zárlattal kapcsolatos rendelkezéseket a lemorzsolódó létszám pótlására vonatkozó eljárás szabályait. Miniszteriumok és országos hatáskörű szervek esetében a munkaerőpótlásra a miniszterek, illetve az adott főhatóságok vezetői saját hatáskörükben adnak engedélyt.

A fővárosi, illetve a megyei tanácsok elnökeinek a tervszerű munkaerő-irányítást, illetve engedélyezést úgy kell intézniük, hogy az iskolák kellő időben tájékoztatást kapjanak az elhelyezés segítésére tett intézkedésekről, a munkáltatók az érintett iskolákban minél előbb, még a tanév befejezése előtt bejelentessék igényeiket, a pályaválasztási tanácsadó intézetek megfelelő tájékoztatást tudjanak adni az érdeklődő fiataloknak a szakképzettségükhöz közelálló, általános műveltséget igénylő munkakörökről. (MTI)

Munkaverseny-mozgalom a termelőszövetkezetekben

Tsz-küldöttek tanácskozása Szegeden

Tegnap, csütörtökön délelőtt Szegeden, a Sajtóház klubjában tanácskozott a TESZÖV oktatási és versenyzőbizottsága. Nagyjáték Sándor (felgyői Alföldi Róna Tsz), a bizottság elnökének irányításával. A résztvevők megfárgalták az idei év munkaprogramját, meghallgatták Polyá Imrénének — TESZÖV fõmunkatársa — a vitaindítóját az 1975. évi gazdálkodási versenybe benevezett termelõ, és szakszövetkezetek pályázatainak értékeléséről, s azok felterjesztéséről az országos szervekhez, továbbá a kongresszusi munkaverseny második szakaszában, 1975. december 31-ig elért eredmények értékeléséről, és az ideai feladatokról szóló előterjesztést. A vitában felszólalt dr. Farkas Miklós, a TESZÖV titkárhelyettese, Gruber János (pusztaszeri Hétfézer Tsz), Tanács Imre (röszkei Kossuth Tsz), Tóth Károly (vásárhelyi Lenin Tsz) és Szabó István (mártélyi Fürst Tsz) küldötte.

Megtörtént, változtatni már nem lehet rajta, de tanulni illik belőle. A vállalat nagy mennyiségű import alkatrészt adott el a legutóbbi készletbörzén, persze, a beszerzési árhoz mérten veszteséggel. Amikor vásárolták a holmit, azt hitték, jó taktikai húzást csinálnak. Az ár az utóbbi évek legalacsonyabb szintjén állt — szakemberek úgy mondták: tartósan nyomott volt — tehát ha sokat vesznek a portékából, szép summát nyerne az ügyleten, hiszen később az ár bizonyára ismét emelkedni fog. Három évre elegendő alkatrészt halmoztak fel, s elégedetten dörzsölték a tenyerüket.

Pusztán egy valamivel nem számoltak. Azzal, hogy rövid tíz hónap múltán a termék iránt rohamosan csökkent mind idehaza, mind külföldön a kereslet, majd teljesen megszűnt. Derült égből a villámcsapás? Prózáibb okok adnak magyarázatot. Elsőként az, hogy a vállalat üzletpolitikáját — s vele párhuzamosan természetesen termékfejlesztő tevékenységét is — mindenfajta stratégia nélkül folytatta. Nem tekintett hosszabb távra előre, tartós állapotként fogta fel azt, ami folytonos változás. Emiatt elsiklott afölött, hogy az alkatrészek nyomott ára lényegében egy csendes kiárusítás következménye, mert a gyártók „megszagolták” a kereslet új irányba fordulását, korszerűbb végtermék megjelenését.

Ha egyetlen vállalatot — s még inkább: ha egyetlen terméket sodorna ingoványos talajra a stratégia nélküli taktika, nyugodt lelkiismerettel rámondhatnánk, hogy olyan kivétel, mely erősíti a szabályt. Csak-hogy a tapasztalatok arra intenek, általánosabb jelentéssel van dolgunk. A vállalati tevékenység gyakran a taktikai lépések lazán összefüggő, vagy éppen ellentmondásos sorozatából épül fel, anélkül, hogy lenne egy központi, vezérlő mag, amely meghatározná a célokat, és a főbb irányokat, azaz logikát adna a részletek összeillesztéséhez. Emiatt sok minden kedvezőnek tűnik pillanatnyilag, ami végső soron hátrányos, s miközben a vállalat úgy érzi, hogy előre halad, valójában gondjai, meg-

Taktika, stratégia nélkül?

oldandó feladatai, ismétlődő önértékelése elől menekül. Lépj, s mi tagadás, halad is, csak azt nem tudni, milyen irányban, milyen célok felé. A taktikai lépésekből persze kialakulhat — s a gyakorlat tanúsítja, ki is alakul — bizonyos rendszer, ami a szervezethez, céltudatosság látványát kelti, a felületes szemléletre megnyugtatóan hat, ténylegesen azonban a vállalatot hajója sodródik, újra meg újra váratlan áramlatok, szelek, viharok érik, homokpadok, sziklák veszélyeztetik.

Kárhoztathatjuk-e mindezeket kizárólag a vállalatot? Hiszen végül is a vállalat dolga saját stratégiájának kimunkálása, ha tehát ez elmarad, akkor a vállalat meg újra váratlan áramlatok, szelek, viharok érik, homokpadok, sziklák veszélyeztetik. Ahhoz ugyanis, hogy a vállalat használható — azaz pusztán a papír meglétéért kidolgozott — stratégiával rendelkezzen, nem elegendő saját határozottsága. A gazdasági környezet viszonylagos stabilitása — ami korántsem egyenlő a merev állandósággal! — éppúgy szükségeltetik hozzá, mint a vállalati kapcsolatban álló szervek nyújtotta információ, s így tovább. Ha most ennek ismeretében vizsgáljuk a helyzetet, akkor könnyen feltehetjük, hogy a taktikai elemek túlsúlya a gazdálkodásban nem más, mint túlkörképe a középírányítás és a vállalati irányítás átlagos színvonalának.

Korántsem arról van szó tehát, hogy néhány intézkedéssel, rendelkezéssel egycsapásra megváltoztathatóak

a mai jellemzők. Ennél jóval bonyolultabb a teendő. Amint arra a párt XI kongresszusa megkülönböztetett hangsúllyal rámutatott, a tervezés tudományos meg-alapozottságának elmélyítése, a tervezési módszerek korszerűsítése legfőbb feladataink között áll, érve ezen a gazdasági makro- és mikroszínjéte egyaránt. Az ebben elért eredmények alkotják a szilárd lépcsőfokot ahhoz, hogy a vállalati stratégia megléte ne pusztán válnalom, hanem rendszeresen számonkért követelmény lehessen.

Ezek szerint amelletttörtenk eláándzsát, hogy addig a gazdálkodó egységek ériék be a taktikai lépések hol vizasztaló, hol lehangelő következményeivel, s ne törekedjenek többre, szélesebb látóhatárra? Erről szó sincsen. Számonkérni azonban csak azt lehet, amihez a feltételek adottak. Ezt szem előtt tartva kell tehát mérlegelni. Kétségtelen ugyanis, hogy a népgazdaság jó néhány területen már ma kialakultak a feltételek a hosszú távú célok megjelöléséhez, s hasonló a helyzet a vállalatok bizonyos csoportjánál is. Ha ilyen esetben beírjuk a csupasz taktika kinálta kétes üdvösséggel, akkor valóban mulasztanak, s elmarasztalhatók. Másutt azonban az az első lépés, hogy fokozatosan megteremtsek a stratégia és taktika közös folyammedrét, amhez bizony e medret mélyíteni is, tisztítani is kell. Nemcsak vállalati erő-kel!

Mészáros Ottó

Eredményes öt év a megye sajtókiadásában

A Csongrád megyei Lapkiadó Vállalatnál is összegyűjték a sajtóterjesztés és -kiadás negyedik évtés terének eredményeit. A termelési tanácskozáson a közeptávrú és a múlt évi terv teljesítéséről Kotács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója számolt be. Részt vettek a tanácskozáson Csollány Ferenc, a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója és dr. Tamasi Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője is.

Öt év alatt a Csongrád megyei Hírlap példányszáma 5800-zal, a Délmagyarországi 9100-zal növekedett, túlteljesítve a tervet. A két napilap példányszáma ma megközelel a 90 ezret. Kétségtelen, hogy nagyobb fejlődésre is lehetőség nyílt volna, de párttársadalmi okokból korlátoztuk a példányszámot. Az elért fejlesztés eredményeként a megyében 100 családonként 57 helyi napilapot olvasnak, ez a városokban 64, falun 34. Legmagasabb ebben a tekintetben az olvasottság Hódmezővásárhelyen (100 család: 80) és Szegeden (100 család: 77).

A vállalat egyéb lapok kiadásával is foglalkozott. Közöttük is legjelentősebb a két irodalmi folyóirat. A Tisz-

táj, amelynek nő a példányszáma, valamint a Kincskereső című gyermek irodalmi folyóirat, amely esetenként 82 ezer példányszámban jelenik meg országos terjesztésre. Kiadásra kerül 17 územeli lap, illetve híradó, megjelentésenként 47 600 példányban.

A mintegy 30-féle központi lap terjesztése is a vállalat feladatkörébe tartozik megyékben. Közöttük is legjelentősebb a Nepszabadság terjesztési feladata, amelyből szerényebb eredményt ért el. A többi lap terjesztési feladatát a postával együttműködve teljesíteni tudták.

A jó munka eredményeként a vállalat dolgozói nyereségrészesedést kaptak. A termelési tanácskozáson a vállalat által létesített húsgyártalmat ezúttal — 25 éves munkaviszony alapján — Kaczur István, a Csongrád megyei Hírlap fõmunkatársa és Markovits Tibor, a Kenderipar szerkesztõje kapta. Kiváló dolgozó oklevélet és jutalmat kapott Lantos Anna, a Csongrád megyei Hírlap olvasószervezetének, dr. Somogyi Károlyné, a Délmagyarország fotóriportere, és Farkas Márta, a kiadóhivatal dolgozója.

Szerelési csúcs Kazincbarcikán

Szerelési csúcsra közelített a Kazincbarcikán több mint 1, millárd forintot költséggel épülő PVC-III. üzem kivitelezői. A helyszínen levő mintegy 6 ezer tonna gép és berendezés nagy részét ebben az évben kell a helyére állítani. Az 1976-ra tervezett mintegy 3,5 milliárd forint értékű munkából csaknem 2,8 milliárd forint a gépészeti feladatokra jut. Ezekben a napokban

a Vegyészern megkezdte a PVC alapanyagát előállító monomerüzem vinilklorid gömbtartályainak építést, s ezt a tervet szerint augusztus végéig be is fejezik. Az olasz licenc alapján Romániában készült, egyenként 33 tonnás cellákból már húszat a helyére tettek. Még további húsz cella kerül majd a végleges helyére. (MTI)

Kevesebb utas, több áru

A MÁV idei feladatairól

A MÁV az idén valamivel kevesebb, 338 millió utas, viszont jóval több, 131—134 millió tonna áru elszállításával számol — közölte Urbán Lajos vezérigazgató, a Vas-

utasok Szakszervezete központi vezetőségének csütörtöki, tegnapi ülésén.

A vezérigazgató beszámolt arról, hogy tovább folytatják a vasút rekonstrukcióját, növelik a korszerű vonatok részarányát, javítják a munkakörülményeket. Erre a célra 8,6 milliárd forint áll a MÁV rendelkezésére. Az összegből egyebek között 323 kilométer hosszú pályát korszerűsítettek, 45 villamos- és Diesel-mozdonyt, 109 személy- és több mint 2200 teherszárművet szerettek be. Szociális beruházásokra 134 millió, az egészségügyi intézmények fejlesztésére 78,1 millió forintot fordítanak, és 106 millió forinttal támogatják a vasutasok lakásépítkezését.

A központi vezetőség a beszámoló alapján megtárgyalta, hogy a gazdasági intézkedések mellett mit kell tenniük a szakszervezeti szerveknek a megnevekedett fuvarozási feladatok teljesítése, az élet- és munkakörülmények további javítása érdekében. (MTI)

Rákóczi- emlékkiállítás

Péntek délután a Magyar Nemzeti Múzeumban Rákóczi-emlékkiállítás nyílik. A kuruc fejedelem születésének 300. évfordulója alkalmából összeállított gazdag anyag több száz tárgyat ölel fel: fegyverek, ötvöstárgyak, textíliák, bútorok sorakoznak a tállokban — mind-mind a Rákóczi-kor bccsai emléke.